

УДК:619:591.111.3

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ПАТОГЕНЕТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ СВИНОМАТОК З МАСТИТОМ

О.В.Салецька, І.Б.Вощенко, В.П.Пономаренко
Сумський національний аграрний університет

У статті наведено дані про ефективність різних методик патогенетичної терапії свиноматок з маститом.

свиноматки, серозний мастит, новокаїнова блокада, гідрокортизон, тіотриазолін

Найчастіше мастит у свиноматок реєструється в період найвищої лактації, переважно у перші дні післяродового періоду. При захворюванні свиноматок на мастит різко знижується кількість молока (гіпогалактія) і погіршується його якість. Молоко свиноматок, хворих на мастит, містить велику кількість мікроорганізмів, в тому числі і патогенних - диплококи, стафілококи, кишкову паличку й інші, які є причиною різних захворювань поросят, а в багатьох випадках і причиною їх загибелі [1-3].

У свиноматок окремих господарств мастит може носити масовий характер і вражати до 10-12% загальної кількості свиноматок [1, 4].

Патогенез маститу характеризується порушенням провідності нервів, внаслідок чого нервові закінчення переходять у стан парабіозу з втратою ферментативної активності, зміною обміну речовин і трофічної функції тканин молочної залози [5]. Тому, при гострому перебігу маститу ефективним є застосування короткої новокаїнової блокади нервів навколо вражених молочних пакетів [1, 4].

Розвиток патології спостерігається на фоні імунодефіцитного стану тварини [6] і починається з запальної гіперемії, яка супроводжується застійними процесами, ексудацією плазми та міграцією формених елементів крові внаслідок підвищення проникності стінок судин [1].

Враховуючи патогенетичні особливості перебігу маститу, доречним було визначити ефективність поєднаного використання новокаїнотерапії з протизапальним та імуностимулюючим засобами, що, власне, і було метою наших досліджень.

Методика досліджень. Дослідження проводили в ТОВ «Ряснянське» Краснопільського району Сумської області в зимовий період 2004-2005 року. Було сформовано три дослідні групи: в кожній по 15 свиноматок, хворих на серозний мастит.

У першій групі тваринам застосовували коротку новокаїнову блокаду нервів молочної залози з використанням 0,25% розчину новокаїну у дозі 40 мл на кожний уражений пакет, триразово з інтервалом 24 години.

До розчину новокаїну додавали по 1 мл суспензії глюкокортикоїдного протизапального препарату - гідрокортизону.

У другій групі застосовували коротку новокаїнову блокаду за такою ж методикою, але з додаванням препарату з імуностимулюючими властивостями - 1% розчину тіотриазоліну (з розрахунку 1 мл на 1 кг маси).

У третій групі вводили лише 0,25% розчин новокаїну за методикою аналогічною до перших двох груп..

Визначали терапевтичну ефективність застосування новокаїнових блокад та показники збереженості поросят у групах.

Результати досліджень. Кращі результати дало поєднане застосування короткої новокаїнової блокади з гідрокортизоном. При цьому методі лікування одужало 86,7% свиноматок, хворих на серозний мастит, тоді як при застосуванні двох інших схем - лише 66,7% тварин (табл.1).

1. Терапевтична ефективність застосування новокаїнових блокад свиноматкам з маститом

Група	Застосовані препарати	Хворі свиноматки, гол.	Одужало свиноматок		Строк одужання, діб	Кількість пакетів з ознаками атрофії 1,33±0,57	Вибракувано свиноматок з хронічною формою маститу	
			гол.	%			гол.	%
I	Новокаїн + гідрокортизон	15	13	86,7	4,3 ±0,36	1,33±0,57	2	13,3
II	Новокаїн + тіотриазолін	15	10	66,7	5,1±0,42	2,73±0,71	5	33,3
III	Новокаїн	15	10	66,7	4,8±0,47	2,2±0,60	5	33,3

Коротшим був і строк одужання свиноматок першої групи - на 0,8 і 0,5 доби відносно показників другої та третьої груп. Застосування гідрокортизону також значно, хоч і невірогідно, зменшувало кількість молочних пакетів з ознаками атрофії. Тварин, у яких запалення молочної залози переходило в хронічну форму (13,3% в першій групі та по 33,3% в другій і третій групах), в господарстві вибракували внаслідок гіпо- та агалактії.

При майже однаковій багатоплідності свиноматок дослідних груп різними були показники збереженості приплоду (табл. 2).

2. Збереженість поросят при різних способах лікування маститу

Група	Застосовані препарати	Кількість поросят, гол.				Збереженість приплоду, %
		новонароджених	на 10-й день	на 21-й день	при відлученні на 45-й день	
I	Новокаїн + гідрокортизон	11,33±0,48	9,00±0,35	7,80±0,30	6,80±0,45	60,0
II	Новокаїн + тіотриазолін	11,60±0,58	6,73±0,41	5,80±0,49	5,53±0,50	47,7
III	Новокаїн	11,8±0,50	8,00±0,70	6,73±0,66	6,33±0,65	53,6

Після поєднаного введення новокаїну з гідрокортизоном кількість відлучених поросят була невірогідно вищою, ніж у другій групі, де використовували тіотриазолін - на 1,27 голови, та 0,47 голови становила різниця з третьою групою, де застосовували лише один новокаїн. У відсотковому відношенні різниця між групами становила відповідно 12,3% та 6,4%. Отримані дані вказують на менші втрати молочності свиноматок першої групи.

Слід також відзначити, що найбільший відсоток загибелі поросят спостерігався протягом перших 10 днів їх життя, що співпадало з часом перебігу маститу у свиноматок. Надалі загибель поросят поступово зменшувалась.

Висновок. Більш ефективним при лікуванні серозного маститу виявилось поєднане застосування короткої новокаїнової блокади з гідрокортизоном. Комбінація новокаїну та тіотриазоліну з огляду на терапевтичну ефективність та збереженість поросят себе не виправдала і дала гірші результати, ніж при введенні одного лише розчину новокаїну.

Бібліографічний список

1. Плешакова В.И.; Семенов А.В. Этиопатогенетическая роль условно-патогенной микрофлоры при маститах у свиноматок // Проблемы и перспективы развития науки в Ин-те вет. медицины ОмГАУ. - Омск: Омский ГАУ, 2002. - С. 197-200.
2. Попов Ю.Г. Новое в профилактике и лечении маститов у свиноматок и диарей у поросят-сосунков //Актуальные проблемы болезней молодняка в современных условиях. - Воронеж, 2002. - С. 498-500.
3. Фізіологія і патологія розмноження свиней (навчальний посібник) /Царенко О.М., Харенко М.І., Хомин С.П. та ін. – Суми:: Козацький вал, 2004. - 432 с.
4. Бобруйко С. Мастити у свиноматок: перебіг та лікування // Вет.медицина України. - 2000. - № 10. - С. 26.
5. Спиридонов Б.С. Этиология и патогенез маститов у свиноматок в условиях промышленного комплекса //Актуальные проблемы патологии с.-х. животных. - Минск, 2000. - С. 558-560.
6. Шпилева Л.О. Імунобіологічна реактивність корів, хворих на субклінічний мастит, і її зміни після лазеротерапії: Автореф...к. вет. наук:16.00.07/Луганськ, 2003. - 14.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ МЕТОДОВ ПАТОГЕНЕТИЧЕСКОЙ ТЕРАПИИ СВИНОМАТОК С МАСТИТОМ

О.В.Салецкая, И.Б.Вощенко, В.П.Паномаренко
Сумской национальный аграрный университет

В статье описана эффективность различных методик патогенетической терапии свиноматок с маститом.

MASTITIS-DAMAGED SOWS PATHOGENETIC THERAPY TECHNIQUES EFFICIENCY

O.V. Saletska, I.B. Voshchenko, V.P. Ponomarenko
Sumy national agrarian university

This article presents the data on the mastitis-damaged sows various pathogenetic therapy techniques application efficiency.